

Bruselj, 1. februar 2024
(OR. en)

5998/24

Medinstitucionalna zadeva:
2024/0028 (COD)

POLCOM 35
COEST 87
AGRI 69
CODEC 225

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	1. februar 2024
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2024) 50 final
Zadeva:	Predlog - UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o začasnih ukrepih za trgovinsko liberalizacijo, ki dopolnjujejo trgovinske koncesije, ki se uporabljajo za ukrajinske izdelke v okviru Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2024) 50 final.

Priloga: COM(2024) 50 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 31.1.2024
COM(2024) 50 final

2024/0028 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o začasnih ukrepih za trgovinsko liberalizacijo, ki dopolnjujejo trgovinske koncesije,
ki se uporabljajo za ukrajinske izdelke v okviru Sporazuma o pridružitvi med Evropsko
unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo
in njunimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

- **Razlogi za predlog in njegovi cilji**

Neizzvana in neupravičena vojna agresija Rusije proti Ukrajini od 24. februarja 2022 je močno negativno vplivala na zmožnost Ukrajine, da trguje s preostalim svetom, ker je terjala veliko človeških življenj ter zaradi potrebe po osredotočanju na obrambo ozemlja, razseljenosti velikega deleža prebivalstva, uničenja proizvodnih zmogljivosti in nerazpoložljivosti znatnega deleža prevoznih sredstev zaradi omejitve dostopa do Črnega morja. V teh težkih razmerah je Evropski svet v svojih sklepih z dne 27. oktobra 2023 in 15. decembra 2023 poudaril, da bo še naprej zagotavljal močno politično in gospodarsko podporo Ukrajini, dokler bo to potrebno. Poleg tega je Ukrajina prosila Unijo, naj čim bolj olajša pogoje, da bi ji pomagala ohraniti trgovinski položaj glede na preostali svet in še poglobiti trgovinske odnose z Unijo. Ukrepi v ta namen vključujejo olajšanje logistike s Sporazumom med Evropsko unijo in Ukrajino o cestnem prevozu blaga¹ ter solidarnostnimi pasovi med EU in Ukrajino ter povečanje stopnje liberalizacije trga z Uredbo (EU) 2022/870 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2022² in Uredbo (EU) 2023/1077 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2023³ o začasnih ukrepih za trgovinsko liberalizacijo, ki dopolnjujejo trgovinske koncesije, ki se uporabljajo za ukrajinske izdelke v okviru Sporazuma o pridružitvi. Uredba (EU) 2023/1077 je začela veljati 6. junija 2023 in bo veljala do 5. junija 2024. Ti ukrepi so ukrajinskim proizvajalcem zagotovili dodatno prožnost in gotovost.

Glede na nadaljevanje vojne agresije Rusije proti Ukrajini, posledično potrebo po nadaljnji gospodarski podpori Ukrajini ter ob upoštevanju, da je bil Ukrajini junija 2022 podeljen status kandidatke za članstvo v EU, decembra 2023 pa so se začela pristopna pogajanja, Komisija predlaga uredbo Evropskega parlamenta in Sveta za podaljšanje teh ukrepov za trgovinsko liberalizacijo, ki bi se morali uporabljati za obdobje enega leta od datuma, ko sedanji ukrepi prenehajo veljati (tj. od 6. junija 2024):

- začasna opustitev vseh neporavnanih carinskih dajatev v skladu z naslovom IV Sporazuma o pridružitvi med EU in Ukrajino (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o

¹ Glej Sklep Sveta (EU) 2022/1158 z dne 27. junija 2022 o podpisu, v imenu Unije, in začasni uporabi Sporazuma med Evropsko unijo in Ukrajino o cestnem prevozu blaga (UL L 179, 6.7.2022, str. 1), Sklep Sveta (EU) 2022/2435 z dne 5. decembra 2022 o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Sporazuma med Evropsko unijo in Ukrajino o cestnem prevozu blaga (UL L 319, 13.12.2022, str. 5) ter Sklep št. 2/2023 skupnega odbora, ustanovljenega s Sporazumom med Evropsko unijo in Ukrajino o cestnem prevozu blaga, z dne 16. marca 2023 glede podaljšanja Sporazuma (UL L 123, 8.5.2023, str. 36).

² Uredba (EU) 2022/870 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2022 o začasnih ukrepih za trgovinsko liberalizacijo, ki dopolnjujejo trgovinske koncesije, ki se uporabljajo za ukrajinske izdelke v okviru Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani (UL L 152, 3.6.2022, str. 103).

³ Uredba (EU) 2023/1077 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2023 o začasnih ukrepih za trgovinsko liberalizacijo, ki dopolnjujejo trgovinske koncesije, ki se uporabljajo za ukrajinske izdelke v okviru Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani (UL L 144, 5.6.2023, str. 1).

pridružitvi)⁴, ki vzpostavlja poglobljeno in celovito območje proste trgovine. To zadeva dve kategoriji izdelkov:

- sadje in zelenjavo, za katera velja sistem vstopnih cen;
 - kmetijske proizvode in predelane kmetijske proizvode, za katere veljajo tarifne kvote;
- začasna opustitev uporabe poglavja V in člena 24 skupnih pravil za uvoz (zaščitni ukrepi)⁵ v zvezi z uvozom s poreklom iz Ukrajine.

Ti začasni in izredni ukrepi bodo prispevali k nadaljnji podpori in spodbujanju obstoječih trgovinskih tokov iz Ukrajine v Unijo. To je v skladu z enim od glavnih ciljev Sporazuma o pridružitvi, tj. vzpostaviti pogoje za okrepljene gospodarske in trgovinske odnose, ki vodijo v postopno povezovanje Ukrajine z notranjim trgov EU.

Ukrepi za trgovinsko liberalizacijo, predvideni v tem predlogu uredbe, se sprejmejo ob upoštevanju zaveze iz člena 2 Sporazuma o pridružitvi, ki kot bistveni element Sporazuma določa spodbujanje spoštovanja načel suverenosti in ozemeljske celovitosti, nedotakljivosti meja in neodvisnosti. Podobno bi bili sami ukrepi za trgovinsko liberalizacijo pogojeni s spoštovanjem istih osnovnih načel iz člena 2, vključno s tistimi, ki določajo, da sta spoštovanje demokratičnih načel, človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter spoštovanje načela pravne države bistvena elementa navedenega sporazuma.

Poleg tega je cilj ukrepov za trgovinsko liberalizacijo iz tega predloga v skladu s členom 207(1) PDEU zagotoviti, da se skupna trgovinska politika Unije izvaja v okviru načel in ciljev zunanjega delovanja Unije iz člena 21 PEU.

V skladu s predlogom se bo uporabljal zaščitni mehanizem na podlagi rednega spremljanja, da se omogoči sprejetje vseh potrebnih ukrepov. Zaščitni mehanizem vključuje tudi obveznost Komisije, da sprejme ukrepe, če uvoz perutnine, jajc in sladkorja presega aritmetično sredino uvoženih količin v letih 2022 in 2023.

• **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ti ukrepi za trgovinsko liberalizacijo bi bili skladni z izvajanjem Sporazuma o pridružitvi in zlasti z naslovom IV, ki se nanaša na vzpostavitev poglobljenega in celovitega območja proste trgovine ter določa, da pogodbenici postopoma vzpostavita območje proste trgovine v prehodnem obdobju največ desetih let od začetka veljavnosti navedenega sporazuma.

Poleg tega se je z Uredbo (EU) 2023/1077 pokazala odločna zavezanost EU za gospodarsko podporo Ukrajini z mednarodno trgovino v času ruske vojne agresije proti Ukrajini. Podaljšanje ukrepov za trgovinsko liberalizacijo je logično nadaljevanje te politike, saj se vojna agresija in gospodarske težave Ukrajine nadaljujejo.

⁴ Sporazum o pridružitvi med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani (UL L 161, 29.5.2014, str. 3) sta pogodbenici podpisali v dveh delih, in sicer marca in junija 2014. Nekateri deli Sporazuma o pridružitvi se začasno uporabljajo od 1. novembra 2014. Poglobljeno in celovito območje proste trgovine se začasno uporablja od 1. januarja 2016, v celoti pa velja od 1. septembra 2017, potem ko so ga ratificirale vse države članice EU.

⁵ Uredba (EU) 2015/478 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2015 o skupnih pravilih za uvoz (UL L 83, 27.3.2015, str. 16).

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Evropska unija je ostro obsodila vojno agresijo Rusije proti Ukrajini in za podporo Ukrajini v teh izrednih razmerah sprejela ukrepe brez primere, ki segajo od finančne pomoči, vključno z makrofinančno pomočjo za nujne ukrepe in obnovo, do dobave vojaške opreme in sprejetja obsežnih sankcij proti Rusiji in Belorusiji ter okrepitve sodelovanja v okviru Sporazuma o pridružitvi. Poleg tega je bil Ukrajini junija 2022 podeljen status kandidatke za članstvo v EU, pristopna pogajanja pa so se začela decembra 2023. Predlagana uredba bi bila zato v skladu z obveznostjo Unije iz člena 21(3) PEU, da zagotovi usklajenost med različnimi področji svojega zunanjega delovanja, in s členom 207(1) PDEU, ki določa, da se skupna trgovinska politika izvaja v okviru načel in ciljev zunanjega delovanja Unije, prav tako bi izhajala iz te obveznosti.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga za predlog je člen 207(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Skupna trgovinska politika je v skladu s členom 3(1), točka (e), PDEU opredeljena kot izključna pristojnost Unije. Načelo subsidiarnosti se zato ne uporablja.

- **Sorazmernost**

Ta predlog je potreben za izvajanje skupne trgovinske politike in doseganje cilja gospodarske podpore Ukrajini v sedanjih težavah, tudi na področju trgovine z Unijo.

- **Izbira instrumenta**

Ta predlog je v skladu s členom 207(2) PDEU, ki predvideva ukrepe skupne trgovinske politike.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Ni relevantno.

- **Posvetovanja z deležniki**

Ni relevantno.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Ni relevantno.

- **Ocena učinka**

Da bi se zagotovilo nadaljevanje ukrepov za trgovinsko liberalizacijo za Ukrajino po izteku veljavnosti Uredbe (EU) 2023/1077 dne 5. junija 2024, je pomembno, da ta uredba začne veljati 6. junija 2024. Glede na to potrebo in posledično nujnost tega predloga ocena učinka ni bila opravljena. Vendar so bile določbe o trgovini in z njo povezanih zadevah Sporazuma o pridružitvi predmet ocene učinka na trajnostni razvoj, ki jo je leta 2007 naročil GD za trgovino in ki je bila vključena v postopek pogajanja o poglobljenem in celovitem območju proste trgovine. Navedena študija je potrdila, da bi izvajanje določb o trgovini in z njo povezanih zadevah imelo pozitiven gospodarski učinek tako za EU kot za Ukrajino.

Poleg tega se uvozni tokovi na podlagi Uredbe (EU) 2023/1077 redno spremljajo in se o njih redno poroča. Spremljanje ni pokazalo dokazov *prima facie* o škodljivih učinkih na trg Unije.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Ukrep ne povečuje upravnega bremena podjetij.

- **Temeljne pravice**

Ti ukrepi spoštujejo ista temeljna načela, kot so določena v Sporazumu o pridružitvi med EU in Ukrajino. Natančneje, člen 2 Sporazuma o pridružitvi z Ukrajino določa, da so spoštovanje demokratičnih načel, človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter spoštovanje načela pravne države bistveni elementi navedenega sporazuma.

Ukrepi za trgovinsko liberalizacijo bi bili tudi v skladu z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Na podlagi ocene bi glede na raven obsega uvoza izdelkov, zajetih s predlagano uredbo, ki presega letno brezcarinsko kvoto iz Ukrajine v letu 2021, izguba carinskih prihodkov Evropske unije znašala 33,4 milijona EUR letno. Skupni ocenjeni znesek je torej 33,4 milijona EUR⁶, tako da bo vpliv na lastna sredstva EU zelo omejen.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Izvedbeni načrti ter ureditve spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Spletno poročanje o razvoju dvostranske trgovine med EU in Ukrajino je na voljo na namenskih spletiščih Evropske komisije. Redno spremljanje učinka te uredbe ob upoštevanju informacij o izvozu, uvozu, cenah na trgu Unije in proizvodnji izdelkov v Uniji, za katere veljajo ukrepi za trgovinsko liberalizacijo, se izvaja vsaka dva meseca.

- **Obrazložitevni dokumenti (za direktive)**

Ni relevantno.

⁶ Ocenjeni znesek, ki presega tarifne kvote, znaša 44,5 milijona EUR. Izguba prihodka iz tradicionalnih lastnih sredstev, ki izhaja iz te uredbe, se tako ocenjuje na 44,5 milijona EUR (bruto znesek, vključno s stroški pobiranja) x 0,75 = 33,4 milijona EUR za zadevno obdobje.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Glede na izredne razmere v Ukrajini je cilj ukrepa povečati trgovinske tokove v zvezi s celotnim uvozom iz Ukrajine, tako da se opustijo vse neporavnane tarife in uvozne dajatve, ki se uporabljajo za ukrajinske izdelke. Ukrepi za trgovinsko liberalizacijo bi se odobrili v obliki popolne opustitve uvoznih dajatev na vse izdelke.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o začasnih ukrepih za trgovinsko liberalizacijo, ki dopolnjujejo trgovinske koncesije, ki se uporabljajo za ukrajinske izdelke v okviru Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom¹,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sporazum o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani² (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o pridružitvi) zagotavlja podlago za odnose med Unijo in Ukrajino. V skladu s Sklepom Sveta 2014/668/EU³ se naslov IV Sporazuma o pridružitvi, ki se nanaša na trgovino in z njo povezane zadeve, začasno uporablja od 1. januarja 2016, veljati pa je začel 1. septembra 2017, potem ko so ga ratificirale vse države članice.
- (2) Sporazum o pridružitvi izraža željo pogodbenic Sporazuma o pridružitvi (v nadaljnjem besedilu: pogodbenici), da okrepita in razširita odnose na ambiciozen in inovativen način, da olajšata in dosežeta postopno gospodarsko povezovanje, in sicer v skladu s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz članstva pogodbenic v Svetovni trgovinski organizaciji.
- (3) Člen 25 Sporazuma o pridružitvi določa postopno vzpostavitev območja proste trgovine med pogodbenicama v skladu s členom XXIV Splošnega sporazuma o

¹ Stališče Evropskega parlamenta z dne dd.mm.2024 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in sklep Sveta z dne (...).

² UL L 161, 29.5.2014, str. 3.

³ Sklep Sveta 2014/668/EU z dne 23. junija 2014 o podpisu Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani, v imenu Evropske unije in o njegovi začasni uporabi, kar zadeva naslov III (razen določb v zvezi z obravnavo državljanov tretjih držav, ki so zakonito zaposleni kot delavci na ozemlju druge pogodbenice) ter naslove IV, V, VI in VII Sporazuma ter z njim povezanih prilog in protokolov (UL L 278, 20.9.2014, str. 1).

carinah in trgovini iz leta 1994 (GATT 1994). V ta namen člen 29 Sporazuma o pridružitvi določa postopno odpravo carin v skladu s pogoji iz Sporazuma o pridružitvi in možnost, da se taka odprava pospeši in razširi njeno področje uporabe.

- (4) Neizzvana in neupravičena vojna agresija Rusije proti Ukrajini od 24. februarja 2022 je močno negativno vplivala na zmožnost Ukrajine, da trguje s preostalim svetom, tako zaradi uničenja proizvodnih zmogljivosti kot zaradi nerazpoložljivosti znatnega deleža prevoznih sredstev, na primer zaradi omejitve in negotovosti dostopa do Črnega morja. V takih izrednih okoliščinah in za ublažitev negativnega gospodarskega učinka vojne agresije Rusije proti Ukrajini je treba pospešiti razvoj tesnejših gospodarskih odnosov med Unijo in Ukrajino, da se zagotovi neprekinjena podpora ukrajinskim organom in prebivalstvu. Zato je nujno in primerno še naprej spodbujati trgovinske tokove in odobravati koncesije v obliki ukrepov za trgovinsko liberalizacijo za vse izdelke v skladu s pospešitvijo odprave carinskih dajatev na trgovino med Unijo in Ukrajino.
- (5) V skladu s členom 21(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) Unija zagotavlja usklajenost med različnimi področji svojega zunanjega delovanja. Na podlagi člena 207(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) se skupna trgovinska politika izvaja v okviru načel in ciljev zunanjega delovanja Unije.
- (6) Uredba (EU) 2023/1077 Evropskega parlamenta in Sveta⁴ preneha veljati 5. junija 2024.
- (7) Začasni ukrepi za trgovinsko liberalizacijo, ki jih določa ta uredba, bi morali imeti naslednjo obliko: (i) opustitev uporabe sistema vstopnih cen za sadje in zelenjavo; (ii) opustitev tarifnih kvot in uvoznih dajatev ter (iii) opustitev uporabe poglavja V in člena 24 Uredbe (EU) 2015/478 Evropskega parlamenta in Sveta⁵. S temi ukrepi bo Unija dejansko začasno zagotavljala ustrezno gospodarsko in finančno podporo v korist Ukrajine in gospodarskih subjektov, ki so prizadeti.
- (8) Da bi se preprečile goljufije, bi morali biti preferencialni režimi, določeni s to uredbo, odvisni od tega, ali Ukrajina upošteva vse ustrezne pogoje za prejemanje ugodnosti na podlagi Sporazuma o pridružitvi, vključno s pravili o poreklu zadevnih izdelkov in z njimi povezanimi postopki, in ali je vključena v tesno upravno sodelovanje z Unijo, kot je določeno v Sporazumu o pridružitvi.
- (9) Preferencialni režimi, določeni s to uredbo, bi morali biti pogojeni tudi s tem, da se Ukrajina vzdrži uvajanja novih dajatev ali taks z enakovrednim učinkom in novih količinskih omejitev ali ukrepov z enakovrednim učinkom ter zviševanja obstoječih ravni dajatev ali taks ali uvajanja drugih omejitev na trgovino z Unijo, razen če to jasno upravičuje vojna agresija Rusije.

⁴ Uredba (EU) 2023/1077 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2023 o začasnih ukrepih za trgovinsko liberalizacijo, ki dopolnjujejo trgovinske koncesije, ki se uporabljajo za ukrajinske izdelke v okviru Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani (UL L 144, 5.6.2023, str. 1).

⁵ Uredba (EU) 2015/478 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2015 o skupnih pravilih za uvoz (UL L 83, 27.3.2015, str. 16).

- (10) Preferencialni režimi, določeni s to uredbo, bi morali biti pogojeni tudi s tem, da Ukrajina še naprej spoštuje splošna načela Sporazuma o pridružitvi. V zvezi s tem člen 2 Sporazuma o pridružitvi med drugim določa, da so spoštovanje demokratičnih načel, človekovih pravic in temeljnih svoboščin, spodbujanje spoštovanja načel suverenosti in ozemeljske celovitosti, nedotakljivosti meja in neodvisnosti ter preprečevanje širjenja orožja za množično uničevanje, pripadajočih materialov in s tem povezanih nosilcev bistveni elementi Sporazuma o pridružitvi. Poleg tega člen 3 Sporazuma o pridružitvi določa, da so vladavina prava, dobro upravljanje, boj proti korupciji, boj proti različnim oblikam mednarodnega organiziranega kriminala in terorizma, spodbujanje trajnostnega razvoja in učinkovito večstransko sodelovanje pglavitnega pomena za okrepitev odnosa med pogodbenicama.
- (11) Ob upoštevanju ocene, ki jo je Komisija izvedla v okviru rednega spremljanja učinka te uredbe ter ki se je začela izvajati na podlagi ustrezno utemeljene zahteve države članice ali na lastno pobudo Komisije, je treba omogočiti možnost uvedbe vseh potrebnih ukrepov za uvoz katerih koli izdelkov, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, ki negativno vpliva na trg Unije ali na trg ene ali več držav članic za podobne ali neposredno konkurenčne izdelke. Na trgih perutnine, jajc in sladkorja je še posebno negotov položaj, ki bi lahko škodil kmetijskim proizvajalcem Unije, če bi se povečal uvoz iz Ukrajine. Primerno je uvesti samodejni zaščitni ukrep za jajca, perutnino in proizvode iz sladkorja, ki se aktivira, če količine, uvožene v skladu s to uredbo, presegajo aritmetično sredino količin v letih 2022 in 2023.
- (12) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila, da začasno opusti preferencialne režime iz člena 1(1), če pogoji za upravičenost do preferencialnih režimov niso več izpolnjeni, in uvede zaščitne ukrepe za primere, kadar uvoz na podlagi te uredbe negativno vpliva na trge podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov v Uniji ali v eni ali več državah članicah. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁶. Svetovalni postopek bi se moral uporabiti za sprejetje začasnih zaščitnih ukrepov glede na učinke in naravo teh ukrepov ter njihovo zaporedno logiko v zvezi s sprejetjem dokončnih zaščitnih ukrepov.
- (13) Letno poročilo Komisije o izvajanju poglobljenega in celovitega območja proste trgovine, ki je sestavni del Sporazuma o pridružitvi, bi moralo vsebovati podrobno oceno izvajanja ukrepov za trgovinsko liberalizacijo, določenih s to uredbo.
- (14) Glede na nujnost zadeve v zvezi z razmerami, ki jih je povzročila vojna agresija Rusije proti Ukrajini, se je primerno sklicevati na izjemo od roka osmih tednov, določeno v členu 4 Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, ki je priložen PEU, PDEU in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.
- (15) Glede na iztek Uredbe (EU) 2023/1077 dne 5. junija 2024 bi morala ta uredba začeti veljati 6. junija 2024 –

⁶ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Ukrepi za trgovinsko liberalizacijo

1. Uvedejo se naslednji preferencialni režimi:
 - (a) uporaba sistema vstopnih cen se opusti za tiste izdelke, za katere se uporablja, kot je določeno v Prilogi I-A k Sporazumu o pridružitvi. Za uvoz navedenih izdelkov se ne uporabljajo nobene carinske dajatve;
 - (b) vse tarifne kvote, določene v skladu s Prilogo I-A k Sporazumu o pridružitvi, se opustijo, izdelki, ki jih zajemajo navedene kvote, pa se sprejmejo za uvoz iz Ukrajine v Unijo brez carinskih dajatev.
2. Uporaba poglavja V in člena 24 Uredbe (EU) 2015/478 se začasno opusti za uvoz s poreklom iz Ukrajine.

Člen 2

Pogoji za upravičenost do preferencialnih režimov

Za preferencialne režime iz člena 1(1) veljajo naslednji pogoji:

- (a) skladnost s pravili o poreklu izdelkov in z njimi povezanimi postopki, kot je določeno v Sporazumu o pridružitvi;
- (b) Ukrajina se vzdrži uvajanja novih dajatev ali taks z enakim učinkom in novih količinskih omejitev ali ukrepov z enakim učinkom za uvoz s poreklom iz Unije, zviševanja obstoječih ravni dajatev ali taks ali uvajanja drugih omejitev trgovine z Unijo, vključno z diskriminatornimi internimi upravnimi ukrepi, razen če to jasno upravičujejo vojne razmere, ter
- (c) Ukrajina spoštuje demokratična načela, človekove pravice in temeljne svoboščine ter spoštuje načela pravne države, prav tako si nenehno in vztrajno prizadeva za boj proti korupciji in nezakonitim dejavnostim, kot določajo členi 2, 3 in 22 Sporazuma o pridružitvi.

Člen 3

Začasna opustitev

1. Kadar Komisija ugotovi, da obstajajo zadostni dokazi, da Ukrajina ne izpolnjuje pogojev iz člena 2, lahko z izvedbenim aktom v celoti ali deloma opusti preferencialne režime iz člena 1(1). Tak izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 5(3).
2. Kadar država članica zahteva, da Komisija opusti katerega od preferencialnih režimov, ker Ukrajina ne izpolnjuje pogojev iz člena 2, točka (b), Komisija v štirih mesecih po prejemu take zahteve pripravi obrazloženo mnenje, v katerem pojasni, ali je trditev o neizpolnjevanju pogojev s strani Ukrajine utemeljena. Če Komisija ugotovi, da je zahteva utemeljena, začne postopek iz odstavka 1 tega člena.

Člen 4 Zaščitni ukrepi

1. Če se izdelek iz člena 1(1) s poreklom iz Ukrajine uvaža pod pogoji, ki negativno vplivajo na trg Unije ali na trg ene ali več držav članic za podobne ali neposredno konkurenčne izdelke, lahko Komisija z izvedbenim aktom uvede vse potrebne ukrepe. Tak izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 5(3).

Ti ukrepi se lahko uvedejo za toliko časa, kolikor je potrebno, da se preprečijo škodljivi učinki na trg Unije ali trg ene ali več držav članic za podobne ali neposredno konkurenčne izdelke.

2. Komisija redno spremlja učinek te uredbe, pri čemer upošteva informacije o izvozu in uvozu izdelkov, za katere veljajo ukrepi za trgovinsko liberalizacijo iz člena 1(1), točka (b), ter njihovih cenah na trgu Unije ali na trgu ene ali več držav članic in njihovi proizvodnji v Uniji.

Komisija od začetka veljavnosti te uredbe države članice vsaka dva meseca obvesti o rezultatih rednega spremljanja.

3. Komisija oceni razmere na trgu Unije ali trgu ene ali več držav članic za podobne ali neposredno konkurenčne izdelke, da bi uvedla ukrepe v skladu z odstavkom 1. Ta ocena se začne izvajati:

- (a) na podlagi ustrezno utemeljene zahteve države članice, v katero so vključeni zadostni dokazi *prima facie* o negativnem vplivu uvoza na trg iz odstavka 1, ki so državi članici pod razumnimi pogoji dostopni v skladu z odstavkom 4, ali
- (b) na lastno pobudo, potem ko se Komisija prepriča, da obstajajo zadostni dokazi *prima facie* o negativnem vplivu uvoza na trg iz odstavka 1.

Ocena iz prvega pododstavka se zaključi najpozneje v štirih mesecih od njenega začetka.

4. Komisija pri izvajanju ocene v skladu z odstavkom 3 upošteva vse pomembne dogodke na trgu, vključno z vplivom zadevnega uvoza podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov na razmere na trgu Unije ali na trgu ene ali več držav članic. Ta ocena vključuje dejavnike, kot so:

- (a) stopnja in obseg povečanja uvoza zadevnega izdelka iz Ukrajine v absolutnem in relativnem smislu,
- (b) vpliv zadevnega uvoza na proizvodnjo in cene v Uniji ali v eni ali več državah članicah, pri čemer se upošteva razvoj uvoza iz drugih virov.

Ta seznam ni izčrpen, tako da se lahko upoštevajo še drugi pomembni dejavniki.

5. V kritičnih okoliščinah, ko bi zamuda povzročila škodo, ki bi jo bilo težko popraviti, lahko Komisija z izvedbenim aktom začasno uvede vse potrebne ukrepe. Taki ukrepi se lahko uvedejo le na ustrezno utemeljeno zahtevo države članice v skladu z odstavkom 3(a) tega člena in se sprejmejo v 21 dneh po prejemu zahteve. Izvedbeni

akt se sprejme v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 5(4). Trajanje začasnega zaščitnega ukrepa ni daljše od 120 dni.

6. Kadar Komisija na podlagi ocene iz odstavka 3 meni, da je bil oškodovan trg Unije ali trg ene ali več držav članic za podobne ali neposredno konkurenčne izdelke, in namerava uvesti dokončni ukrep v skladu z odstavkom 1, v *Uradnem listu Evropske unije* objavi obvestilo o uvedbi takih ukrepov. Obvestilo vsebuje povzetek glavnih rezultatov ocene in določa rok, v katerem lahko zainteresirane strani pisno sporočijo svoja stališča. Ta rok ni daljši od desetih dni od datuma objave obvestila.
7. Če v obdobju od 6. junija do 31. decembra 2024 kumulativni obseg uvoza jajc, perutnine ali sladkorja od 1. januarja 2024 doseže zadevno aritmetično sredino obsega uvoza, zabeleženega v letih 2022 in 2023, Komisija v 21 dneh in po tem, ko obvesti Odbor za zaščitne ukrepe, ustanovljen s členom 3(1) Uredbe (EU) 2015/478, stori naslednje:
 - (a) za navedeni proizvod ponovno uvede ustrezno tarifno kvoto, opuščeno na podlagi člena 1(1), točka (b), do 31. decembra 2024 ter
 - (b) s 1. januarjem 2025 uvede bodisi tarifno kvoto, ki je enaka petim dvanajstinam te aritmetične sredine, bodisi ustrezno tarifno kvoto, opuščeno na podlagi člena 1(1), točka (b), pri čemer se upošteva višja vrednost.

Če v obdobju od 1. januarja do 5. junija 2025 kumulativni obseg uvoza jajc, perutnine ali sladkorja za obdobje od 1. januarja 2025 doseže pet dvanajstin zadevne aritmetične sredine obsega uvoza, zabeleženega v letih 2022 in 2023, Komisija v 21 dneh in po tem, ko obvesti Odbor za zaščitne ukrepe, za navedeni proizvod ponovno uvede ustrezno tarifno kvoto, opuščeno na podlagi člena 1(1), točka (b).

Za namene tega odstavka se izrazi jajca, perutnina in sladkor nanašajo na vse proizvode, zajete v tarifnih kvotah iz Dodatka k Prilogi I-A k Sporazumu o pridružitvi za jajca in jajčne albumine, perutnino in pripravljene proizvode iz perutnine oziroma sladkorje, aritmetična sredina pa se izračuna tako, da se vsota obsega uvoza v letih 2022 in 2023 deli z dva.

8. Če Komisija uvede ukrep v skladu z odstavkom 1, 5 ali 7, s katerim se ponovno uvede tarifna kvota, opuščena na podlagi člena 1(1), točka (b), se količina, uvožena v koledarskem letu, upošteva pri upravljanju navedene tarifne kvote.

Člen 5

Postopek v odboru

1. Komisiji v zvezi s členom 3(1) te uredbe pomaga Odbor za carinski zakonik, ustanovljen s členom 285(1) Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁷. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

⁷ Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L 269, 10.10.2013, str. 1).

2. Komisiji v zvezi s členom 4(1) te uredbe pomaga Odbor za zaščitne ukrepe, ustanovljen s členom 3(1) Uredbe (EU) 2015/478 Evropskega parlamenta in Sveta. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
4. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 6

Ocena izvajanja ukrepov za trgovinsko liberalizacijo

Letno poročilo Komisije o izvajanju poglobljenega in celovitega območja proste trgovine vsebuje podrobno oceno izvajanja ukrepov za trgovinsko liberalizacijo iz te uredbe, če je to ustrezno, pa tudi oceno družbenega učinka teh ukrepov v Ukrajini in v Uniji. Informacije o uvozu izdelkov iz člena 1(1), točka (b), se objavljajo na spletišču Komisije in se mesečno posodablja.

Člen 7

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati 6. junija 2024.

Ta uredba se uporablja do 5. junija 2025.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
predsednica*

*Za Svet
predsednik*

**OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA S
PRORAČUNSKIMI POSLEDICAMI, OMEJENIMI IZKLJUČNO NA STRAN
PRIHODKOV**

1. NASLOV PREDLOGA:

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o začasni trgovinski liberalizaciji, ki dopolnjuje trgovinske koncesije, ki se uporabljajo za ukrajinske izdelke v okviru Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani.

2. PRORAČUNSKÉ VRSTICE:

Poglavje 12, člen 120

Znesek za leto 2024, določen v proračunu: **24 620 400 000 EUR**

3. FINANČNE POSLEDICE

☐ Predlog nima finančnih posledic.

☒ Predlog nima finančnih posledic za odhodke, ima pa finančne posledice za prihodke – učinek je naslednji:

Proračunska vrstica	Prihodki	Obdobje: del leta 2024–del leta 2025* v mio. EUR (na eno decimalno mesto natančno)
Člen 120, poglavje 12 ⁸	<i>Posledice za lastna sredstva</i>	33,4
Skupaj		

* enoletno obdobje od začetka veljavnosti uredbe

Izračuni temeljijo na obsegu uvoza izdelkov za leto 2021, zajetem v predlagani uredbi, ki presega letno brezcarinsko kvoto (tj. 40 tarifnih kvot).

Glede na zgoraj navedene izračune se izguba prihodka iz tradicionalnih lastnih sredstev, ki izhaja iz predlagane uredbe, ocenjuje na 44,5 milijona EUR (bruto

⁸ Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (kmetijske dajatve, prelevmani na sladkor, carine) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 25 % stroškov pobiranja.

znesek, vključno s stroški pobiranja) $\times 0,75 = 33,4$ milijona EUR za zadevno obdobje.

4. UKREPI PROTI GOLJUFIJAM

Da bi se preprečile goljufije, bi se morala upravičenost do trgovinskih ukrepov, vzpostavljenih s predlagano uredbo, pogojevati s tem, da Ukrajina izpolni vse relevantne pogoje za pridobitev ugodnosti v okviru Sporazuma o pridružitvi, vključno s pravili o poreklu zadevnih izdelkov in z njimi povezanimi postopki, in je vključena v tesno upravno sodelovanje z Unijo, kot je določeno v Sporazumu o pridružitvi.